

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Négy hasábon heti árat 5 kr.
Nagyobb terjedelmű és többnapos
hirdetéseket alkalmanként 10 g-
alább árértékűnek fel.
Helyesül minden kiadás helyre.
Hirdetést vagy reklámot megadandó
foglalt időpontig sora 50 krajczár.
Nyitár: ben megjelölt költsé-
mény minden post. sora 30 kr.
Hirdetéseket felvételre a kiadó
hivatalában, KUTASI I. könyv-
nyomdájában, valamint ZICHNER
MAN II. könyv. Irodájában is.
Nev. néki vagy német nyelvű
beküldött levelek nem vétel-
nek igyelembe.
Kéziratok vissza nem
adának.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Égy évre . . . . . 10 fr.-kr.
Fél évre 5
Negyed évre . . . . . 2 50.
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető min-
den közzétételre: Nagy-hatvány-
utca, 1584. szám. Druozsky
ház. — A szerkesztőre bér-
meutve küldendő.

Előfizetési helyben:
TELEKÉDI K. LAJOS és IG.
OSÁTHY KÁROLY könyv-
kereskedésében és a kiadóhiva-
talban KUTASI IMRE könyv-
nyomdájaiban a postahivatalok
úján.

Országos kiállítás.

(Legyen-e hát kiállítás Debreczenben?)

(II.) A kiállítás rendezésének lehetőségét az értekezlet tagjai közül többen több körülményről teszik függővé; nemelyek plane azon fel fogásnak hódoltak, hogy Debreczenben kiállítás rendezni nem is lehet. — A legkülönbébb indokok hozattak még fel — contra, minél kevesebb por, s így a vélemények annyira szétágazók voltak, mint az rendezésen a város házán tartatni szokott értekezleteken usáshoz van.

A Duna folyamának a Szent-Gellért hegyen való keresztüvezetése ellen sem lehetett volna már nagyobb rémeket magunk elé festeni, mint minők itt a kiállítás ügye ellen felhozattak, melyek nemcsak arra alkalmasak, hogy ez a mindenesetre jobb sorsra érdemes eszme csirájában agyonüttessek, hanem alkalmasak arra is, hogy a nagyközönséget attól egyzetsz mindenkorra elremitse.

A rémkép-rajzolás művészetében főleg Jóna Dániel tünnette ki magát s érdemes arra, hogy mindenkéfélt vele foglalkozzunk első sorban. — A hírlap közlése szerint „melegen üdvözli az eszmét, de nem tartja sem szükségesnek, sem hasznosnak annak megtesztetését.” — Conticuere omnes, intencique ora tenebant. — Nem voltam jelen, de gondolom mégis, hogy így történhetett a dolog. Boldog isten, milyen logika! Melegen üdvözölni egy eszmét, melyet sem szükségesnek, sem hasznosnak nem tartunk. — Hol van itt a ráció? És van-e olyan csillagvizsgáló teleskop a világon, melyen keresztül azon kijelentésben is egy szemernyi következeteséget felfedezni lehetne, mely szerint, ha a közvélemény egy nagy értekezleten a kiállítás mellett nyilatkoznék, az esetben nemcsak hogy megszavazná ő is mint biz. tag a kívánt összeget, hanem ily körülmények között a közgyűlésnek is erkölcsi kötelessége lenne támogatni a kiállítás eszméjét. — S hogy a torzborz mumus teljes valójában az értekezlet ele varázsoltságát, odavetette a községit potadót, mely a kiállítás deficijtje esetén a városi lakosság nyakára behozhatók.

Merlegetjük tehát csak a szavakat. — Előbb a szó, a kiállítást sem szükségesnek, sem hasznosnak nem tartott; később mintha a szónokot hirtelenben kicserélték volna, apodictice kijelenti, hogy ha a közvélemény mellett nyilatkozik, ő hajlandó hozzájárulni a kért segélyt megadni. — Ismét később, mintha a szónokot ötször fordították volna visszafelé: már a községit potadó rémevel jésztget.

Nos hát én erre nem tudok egyebet annál mondani, mint a mit Vik Ferdinánd a hivatalért hozzá forduló Frau von Kemeternek mondott:

„Meine liebe Kemeter, —
Machens' lieber Hemeter. . .”

Egyben mégis igaz volt, tudniillik abban, hogy nagyon hátra vagyunk meg; többféle intézmény létesítése var Debreczenre (itt bizonyára a körház, kaszárnya stb. voltak érte), melyeknek a kiállítás rendezéséig el kell készülni keilene, a mi pedig nagyobb erőmegfeszítés nélkül alig volna eszközölhető.

Azt már nem közli a hírlap, de hallottam jelen volt fultanutól, hogy erre az évrre igen helyesen visszaerelt dr. Király Ferencz, mondván, hogy ha az említett ez már oly egéto szükségé vált intézmények létesítését egy kiállítás rendezése sürgetne és mozdítaná elő: az egy okkal több arra nevez, hogy a kiállítás ügye felkaroltassék.

Szóessy Gusztáv, az iparos-kör elnöke, hosszasan szolt a kérdéshez. — Azonban maga a hírlap sem látszik nyilatkozatának essentájával tisztában lenni, mert a közlésből nem lehet kivenni, eliene volt-e az eszmenek vagy mellette. Egy eszmekörben látszott mozogni, melyből a ki-utat nem találta meg; mintha csak szük lett volna rajta a nadrag s szoritotta volna a eszma. Ugy látszott, mintha az értekezletben kifejtett hangulat vibrátióinak állandó befolyása alatt szenvedett volna s nézeteit a szerint változtatta volna, a mint a hangulat egy vagy más irányba fordult. Egyesek nyilatkozatot tett Sesztina Lajos, Nánássy Ferencz és dr. Király Ferencz; megmaradtak eredetileg elfoglalt álláspontjuknál, mely nem volt ingadozó tetova, hanem határozott álláspont.

Csánák József, városunk egyik tekintélyes nagykereskedője azonban, kitől mint higgadt gondolkodású, tapasztalt férfitől, a lapa, tárgyalagos, az ügyet minden oldalról megvilágító észrevételeket vártunk, egy eddig teljesen ismeretlen új eszmét bocsátott világgá. — A hírlap ugyan nem közli, de magánértesülésből tudomásomra jutott, hogy véleményét kockáztatott ő is. És milyen véle-

mény? Nézete szerint, minden ezután rendezendő kiállításnak felül kell mulni minden tekintetben az előzőleg tartott kiállításokat — Csak így van értelme kiállításnak. Miután pedig nagyszerűbbet a budapestinel előállítani képesek nem lennénk, annál fogva nem pörtolja az eszmét. — A kiállítások célja felül úgy látszik. Csanak ur nincs tisztában magával. A külső fenyre és pompára fekteti a főszult; nála a forma a fő, melleské a lényeg. Nem azt tartja szem előtt, hogy a termelő, a fogyasztó, általában a közönség megismerje a kiállításban mire képes és mire nem; hogy általa felelőbresszessék a törekvés, mely szerint az anyag, a munkaerő és mindaz, a mi az iparnak szolgál, a legcélszerűbben kiaknázható, értékesíthető legyen, hanem inkább a legtöbb anyagi áldozatba kerülő külső fényt és pompát tartja szem előtt, csak zért, hogy az előző kiállítást felülmulják. — Hát igazán van, ilyen kiállítás rendezésére Csanak ur áldozatkészsége sem volna elegendő.

Márk Endre abból indul ki, hogy a meennyiben Debreczennek lakossága közönség minden iránt, a kiállítás látogatóit nem fogadtatnának rokonszenvesen. Debreczenben sem tanulni sem látni való nincs, vendéglőink sem elegendők, azért nem pártolja az eszmét. Ha meg feleltem ezután, hogy Szepesy Gusztáv a kiállítás sikeres rendezésére meg felhozta azt is, hogy a vasuti menetrendet kell megváltoztatni és a debreczen-füzesabonyi vasutat ki kell építeni — ezzel mind kiemertem azokat az indokokat, melyeket a kiállítás ellen az értekezleten felhozottak.

Hát mit szoljak most már mindezekre? Hiszen az tény a mit Márk Endre mondott, hogy a debreczeni civis közönség magába zárkózott és közönség; de mit tartozik ez a kiállítás ügyére? Ki gondolt arra, hogy a kiállítást látogatók igénybe fogják venni a lakosság ngyen szállását és kosztját? Tetszett ezt az ügyvéd urnak összeveteszeni a debreczeni dalár-ünnepélyivel, midőn a mintegy 600 vendégnek elszállásolása teljesen, ellátása részben — ingyen eszközöltetett. — A kiállításoknál épen megfordítva áll a dolog. A városba jövő idegen fizet, meg pedig busasan fizet szállásért, ellátásért egyaránt. Tehát ezen aggodalmának kifejezése által a város lakosságának érdeke ellen méltóztatott érvelni. Mert a tapasztalat azt bizonyítja, hogy ilyenkor a lakosság nemcsak el nem zarkózik, de tárt karokkal várja az idegent, sőt a vasuthoz küld elebe, s aztán ellátja becsületesen, mert tudja, hogy pénzt kap érte, hogy hasznot huz beöle. Miért ne részesülne ilyen jótéteményben már egyszer a debreczeni közönség? Méltóztatott továbbá az itteni vendéglők csekély számát fehozni. A párisi világkiállítás alkalmával sem voltak elegendők a hotelek az idegenek befogadására. Vagy furcsa lett volna például az, hogy a budapesti orsz. kiállítás rendezése azért maradt volna el, mert felte az attól, hogy a szállalók — a mit pedig előre tudtak — az odaözönló idegeneket nem fogják tudni ellátni. — Közlelbi példákat hozok fel: a statisztikai kimutatások szerint a szegedi kiállítás 45,000, a sz. fehérvári kiállítás 89,000 idegen látogatta. Hát mit tetszik képzeln, hogy ezek mind vendéglőkben voltak elhelyezve?

A mi pedig a vasuti menetrend megváltoztatását és a debreczen-füzesabonyi vasut kiépítését illeti, — no már kérem, ez több a sonkánál — ilyen dologgal előállani egy kiállítás rendezésének lehetőségénél, s ezt attól tenni függővé ez csakugyan Debreczenben, a sonka, a háj, a kolbász hazájában törtenthetett.

A tárgy, melyről szó van, né. etem szerint olyan, mely komoly méltatást és higgadt megfontolást érdemel, s melyet általánosságban felhozott phrázisokkal elútni annálkevésbé lehet, minthogy az közgazdasági és kulturális érdekeinkbe nagyon is mélyen belevág.

A tárgyalás alatt levő kérvény a helyi lapok által közölve lévén, előttem ismeretes. Nem osztom ugyan minden egyes részletében elfoglalt álláspontjait, s főleg az időre nézve tett javaslatot tartom olyannak, mely bővebb indokolást, nagyobb körültekintést igényel; a mi azonban nem azt jelenti, hogy ha az 1890-ik év nem bizonyultna alkalmasnak, akkor az egészet vessük el — Mert ha az eszme életrevaló, az idő kérdése melleské. Nem osztom továbbá azon a lusiókban sem, melyben a kérvény szövegezője a kiállítás céljaira felhasználandó szilárd épületek tekintetében magát ringatja; s helyeselni tudom Szabó József főszámvevő álláspontját, ki részletes és indokolt költségvetés betérjesztését sürgeti. Fontosságát tulajdonítok azonban a kérvényben megpendített eszméknek különböző okokból. Először is általános ipari és gazdasági szem-

pontból; másodsor városi érdeke szempontjából; harmadsor a lakosság érdekének szempontjából. Ha részrehajlatlan ítéletet akarunk ebben az ügyben hozni, más szempontok a kérvény elbírálásánál nem lehetnek irányadók annál kevésbé játszhatik szerepet itt ellen-szenv, vagy rokonszenv. Ha ez eljárást fogadjuk el helyesnek, az esetben kérdeznem kell, mi czéloztatott a hatóság részéről az utóbbi értekezlet összehívásával, melyen a kérvényező négy szaktestület elnökeinek alkalom nyujtatott az ügy érdemében szóval is nyilatkozni.

Mire volt ez szükséges? A hatóság ismerete már véleményüket magából a kérvényből, mert hiszen a kérvényt ők írták alá. — Ha pedig az említett szempontokra nézve akart magának tájékozást szerezni, úgy bátran kimondhatom, hogy e czelját nem érte el. Mert az értekezleten nagyon sok mindenről volt szó, de sem az ipari, sem a gazdasági szempontok nem vitattattak különben, annál kevésbé voltak fejtegetve a város és a közönség érdekei, mik pedig a kérvény tárgyalásánál nem mellőzhető.

Mit tett volna a hatóság például oly helyzetet szemben, a melybe jut, ha az értekezlet azt határozta, miszerint a kiállítás ügye vetessék le napirendről? Az értekezletnek ily esetleges határozata nem lehetett volna irányadó, mert maga az értekezlet nem volt egy constituálva, hogy ezen kérdés sorsa felett döntőleg határozhatott volna. Kikből állott az értekezlet? A kérvényező négy szaktestület képviselőiből, a kiknek a kérvénye épen a tanácskozás tárgyát képezte.

Ezeknek leszámításával tehát alig volt még 5-6 egyén, kiknek feleresze tartozkodik álláspontot foglalt el s csak másik fele ellenette az eszmét. Tehát három-négy egyen véleménye adjon irányt Debreczen város hatóságának egy oly főfontosságú ügynel, mely 52 ezer ember érdekét oly közelről érinti?

Vagy mit tett volna a hatóság például oly helyzetet szemben, a melybe jut, ha az értekezlet egyhangul azt határozta, hogy mindenképpen elfogadja a kérvényt, s a kért anyagi és erkölcsi támogatást megadandónak vélemezni?

Ily határozat sem lehetett volna irányadó a tanácsnak, szintén a fentebb elmondott okokból.

Ha tehát az értekezlet véleménye bármiként végződött volna is — nem lehetett befolyással a hatóság elhatározására; akkor miért hivatott össze az értekezlet? Érdekes volna e kérdésre illetékes helyről választ nyerni.

Nem folytatom tovább az elmélkedést, s midőn e közöleményt befejezném, nem mulaszthatom el, hogy az értekezleten tett, s nezetem szerint a leghelyesebb nezpontból kiindult nyilatkozatra rá ne mutassak. Ez a Dr. Király Ferencz, ki az eszme elfogadását ajánlta, s a miben a kérvénnyel magam sem értek egyet, a kiállítás rendezését nem kívánja az 1890-ik évhez kötni, továbbá ajánlja beható tanulmányozást a kérvény azon részének, mely a kiállítással kapcsolatban a nagyérdemű rendezesét czeloza.

Ez indítvány elfogadása a városra nézve semmiféle kötelezettséggel nem jár. — Csak nem kell fázni a dologtól, hagyjuk fent ezt a jó tulajdonságot a gazdasági egyesületeknek, melyek, mihez egy kis dologról van szó — fáznaek és irtóznak.

Orszaggyűlés. A képviselőház a 18-án. Az Olaszországgal kötött kereskedelmi szerződést tárgyalta szombaton a képviselőház. E szerződést minden párt elfogadta; annak dacára, hogy az kedvezőtlenebb, mint a multkorai volt. Ezt maga Laug Lajos előadó sem tagadta. Gaál Jenő (pecskai) hosszabb beszédben kritizálta meg a szerződés érteket. Gróf Apponyi Albert csak egy stílusis, de elvi jelentőségében igen fontos részlethez szolt. A javaslatához meg György Endre, Mudrony Soma, Andrássy Manó gr. szoltottak szakszerűen és Gaál Jenő által kifejtett alapfelfogáshoz képest, kevés eltéréssel. Következett aztán a hevesmegeyi kérvény, mely már harmadizben foglalkoztatta a képviselőházat. — A vitában részt vettek: Ugron Gábor, Bernáth Deszö, Uray Imre, Perczel Miklós, Ivády Béla, Ugron Akos. S végre mikor a vita már berekesztett, két óra után Tisza Kálmán miniszterelnök szolt fel, s beszéde alatt többször kiujtja a zaj a baloldalon. A függetlenségi pártból és vitában tünt föl Uray Imre, kiből, zamatos előadása s eszjárása után itélve a képviselőháznak egyik speciális szónoka lehet. A kifejezéseket egyáltalán nem kereste, sem nem válogatta s beszélt azzal a jüzüt folyékonyssággal, mely csak a magyar emberrel születethetik. Beszéde alatt számtalanszor tört ki a derültég; s az új szónoknak

pártjából sokan gratuláltak. A mérsékelt ellenlének soraiból Bernáth Deszö szoltott ki való tapintattal és valódi parlamentáris higgadsággal. A kérdés mivoltát, egy elvi mint gyakorlati szempontból, teljesen megvilágosítva. — Ivády Belának polemikus beszéde peddig frappans ötletektől duzzadt s minden vágása találó volt. — Végül Ugron Gábor aktákból mutatta ki, hogy a kormány maga okozta, hogy ez ügyből cause celebre lett. S Tisza Kálmán, habár verveel és nagy ügyességgel védte a kormány álláspontját, nem tudta az ellenlék kritikáját meggyengíteni.

Magyar szó az udvarnal. Károly Lajos főherceg — mint a „P. Li.” értesül — Gaissberg Kamillo százados bizta meg azzal, hogy fiát: Ferdinánd főherceget magyar nyelvre tanítsa. Ugyancsak Gaissberg százados ismertette meg ayzelünkét királyunk bátyjával, Károly Tivadar bajor herceggel és nejevel.

Bolgarügy. Bécs, febr. 18. A N. Fr. Presse jelenti: Diplomáciai körök már a közlelbi napokra várják, hogy Oroszország Bulgária ügyében hivatalos lépést fog tenni, még pedig a mint előle látható, a szignatárius hatalmak mindegyikénél egyidejűleg. — Remélik, hogy ez a lépés igen mérsékelt lesz s csak arra fog szoritkozni, hogy egy deklarációt hozzon javaslatba, mely Coburg herceget törvénytelen fejedelmnek jelzi. Azt hiszik, hogy Oroszország szándéka oda irányul, hogy a hatalmak és nyilatkozta a portával közöltessék de nincs kizárva annak lehetősége, hogy az orosz kabinet e javaslattal még más indítványokat fog egybekapcsolni. Azt állítják, hogy Oroszország a diplomáciai beavatkozása teljesen spontán jellegű és Bismarck beszédenek hatására vezethető vissza.

Német trónörökös állapotára vonatkozólag a berlini hivatalos lap a következő orvosi jelentést teszi közzé: San-Remo, febr. 18. Délélött: A trónörökös mult éjél is jobban aludt. Láz vagy fejfájás nem jelentkezett. A nyákviválasztás és a köhögés olyan, mint tegnap. — A Stefani ügynökök a következőket jelenti: A trónörökös jól aludt, köhögése tetemesen enyhült, már fel is kelt az ágyból, de nem hagyta meg el az szobát, a hol a műtétet végre hajtották. Mackenzie a gége-nyílásba vékonyabb csövet illesztett be, melyet azonban, lélegzési nehézségk miatt, ki kellett venni s aztán ismét az előbbi vastagabb csövet helyezték vissza.

Thaly Kálmán beszéde. — A képviselőház febr. 15-iki ülésén. — T. ház! —

Vagy 10 esztendő óta volt szerencsém már ebben a házban azon pártnak nevében, amelyhez tartozni büszkeségemnek vallom, ilyen és hasonló teteleknél kijelenteni azt, — hogy a függetlenségi és 48-as párt programjának egyik sarkalatos pontját az önálló, független, magyar nemzeti hadsereg képezvén, mi minden törvény megengedte eszközkel ennek a czélnek elérésére törekszünk. (Helyeslés a szélső baloldalon.) Ebbeli álláspontunk nem változott és nem is fog változni. (Ugy van! a szélső baloldalon.) Következőleg itt egyszerűen csak a jelen ügyre vonatkozólag már több ízben tett kijelentésünkre hivatkozom és ennek előrebocsátása után átterek a honvédelmi költségvetés tárgyalásához való észrevételeim előadására. (Halljuk!)

T. ház! Ha végigtekintünk az alkotmányos korszak óta létesült intézményeinkben, nemcsak mi magyarok, hanem a külföldön is minden elfogulatlan ember, a ki ezen intézményeknek, ezen alkotásoknak természetét ismeri, kénytelen lesz az eredmények után bevallani, és mi magyarok örömmel vallhatjuk ezt be, hogy a 20 év óta létrejött valamennyi nagyszabású intézményeink közül a legsikerültebbek egyike a magyar honvédség. (Ugy van! a szélső baloldalon.) Ez a párt, a melynek részéről felszólalok, mindenha kifejezte meleg érdeklődését ezen intézmény iránt s én is büszkeségemnek tartom, hogy e csekély szavamatt minden alkalommal arra emeltem föl, hogy ez az intézmény tökéletessétek s ellátassék még olyan elemekkel is, a melyeknek ma még híjával van, hogy t. i. ebből a honvédségi intézményből fejlődjek ki elvégre az a mit mi egy önálló állam nélkülözhetetlen attributumának tekintünk, fejlődjek ki az önálló magyar nemzeti hadsereg. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Tudjuk, hogy a honvédség ma még korántsem az, hanem a közös hadseregnek kiegészítő része, mi azonban így is, minthogy nemzeti alapon fekvő intézmény és minthogy honvédeink az esküt a magyar alkotmányra letessék, ezt az intézményt mindenha melegen pártoltuk és pártoljuk, és részemről ma is szivesen jelentem ki, hogy a honvédség

keresztek és gaz-
helyeztetnek.
idék tanyával eladók.
szel a városhoz kisdó.
I. ső oszt. szántó.
bizonyítványok-
áldatal, nős ke-
nyek vétetnek és

Országos kiállítás.
ház
ny
ni bank
ülését
akor
a nagyter-
ek ezennel
hogy az
letele sze-
legalább
tenniök.
kapcsolat-
a mérleg
at.
a kilépő két
pálasztása.
nyolcz nap
ntethők.
lésből.
ág.

hirdetés.
gléd-utczai ev. ref.
glőszékek befesté-
pályázat hirdettetik
lőzete és végei, ugy-
llvédek habozottan.
része pedig egyszer-
s ajtajainak megfe-
szinre lesznek fes-
előleg két minta-lap
zékélok, székvégek,
ásik az ülőpadok fes-
főzött és megtörtött
nyek minden más
mmtől) mentnek kell
nnak a pályázónak
bizhatóság tekintet-
ra nézve legelőnyö-
mit a felszerelési
gy burkolaton rom-
zi, saját költségén
megtisztíttatni.
f. évi mártius 1-ső
ig a vállalati összeg
telelő készpénzzel
tek papírral együtt
figondnokhoz adan-
késéges felvilágosi-
írást pedig Oro-
ndnok ad tájékoz-
egyház templom
8. február 15 kén
s István,
zi főgondnok.

számára előirányzott összegeket megszavazom. (Helyeslés.)

Az előadó ur érintette azt a többletet, mely az 1888-ra előirányzott költségvetésben a múlt évihez képest mutatkozik és amely mintegy 2 1/2 száz ezer forintot tesz. De hogy azonban ezt a többletet legnagyobb részt a népfelkelés intézménye okozta, melynek alap eszméjét mi is pártoltuk, bár nem abban a szervezetben, a mint a törvény hozás többsége azt jónak látta elfogadni, az ugynevezett póttartalékok kibővítését célozván általa, tehát elismerem, hogy ez a többlet is törvényes alapon gyökerezik. A beszerzett készletek gondozása, a népfelkelők nagy tömegének nyilvántartása kétségkívül igényel költségeket, mikéért a miniszter ur a törvény tárgyalása alkalmával előre jelezte is, ámbar abból a jelzésből mi akkor azt következtethetjük volna, hogy e költségek aránylagosan fognak ily magasra rugni: Mindamellett én ez ellen az összeg ellen, amennyiben az a népfelkelés céljait érinti, kifogást nem emelek, mert magam is belátom, hogy szükség van rá, de szaporítja a többletet pár száz forint hiján 30 ezer frtnyi összeggel a nyugdíjazások rovata is, mely most magasabbra van felvéve a múltévinél.

T. ház! Itt önkénytelenül vissza kell röviden emlékeznem egy kis idővel ezelőtt a házban felmerültekre, midőn egy interpelláció alkalmából Ugron Gábor t. barátom azt ténny itt szellettette, melyvel ezen nyugdíj szaporulat összefügg. (Halljuk! Halljuk a szélső baloldalon) de részletekbe becsatolni nem akarok, hanem utalva akkori felszólalásomra s Ugron Gábor t. barátomra kijelentem, hogy mi részünkről igenis ezen többletet, mely ama négy kitűnő altábornagy nyugdíjazásából származik, nagy sajnálattal szavaztuk meg; sajnálattal pedig nem azért, mintha tőlük akarván azt megvenni: hanem sajnálattal azért, hogy azon érdeműs jeles hadvezérei képzetséggel bíró és a férfikor javában levő híres-neves altábornagyokat többé nincsen szerencsénk a honvédsapok élén tényleges szolgálatban üdvözölni. (Élénk helyeslés a szélső baloldalon) sőt szívesen megszavaznánk egy tábornagyereményt is, ha kilitásunk lehetne, hogy pl. egy tábornagyereményt alatt mint önálló hadtest alatt fog a honvédség a haza ellensége elé kivonulhatni. (Helyeslés a szélső baloldalon.) Még nagyobb bizalommal lenne ekkor a ma yar nemzet a honvédség iránt, mert általános a meggyőződés, hogy kár volt ezen jeles férfiakat ily idejekorán nyugdíjazni. E tény felett ismétlem, fájdalommat kell kifejeznem. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

(Folyt. köv.)

A debreczeni kölcsönös-segélyező-egylet évi közgyűlése.

— 1888. február 19-ikén. —

Azon egylet, mely városunkban ezelőtt 4 évvel tényleg megalakult, melynek irányelvei a társadalom minden rétegében a legelőkelőbb érdeklődést keltek s azóta évről-évre népszerűsödik, tegnap tartotta meg ez évi s már ötödik rendes évi közgyűlést, a részvényesek elismerésre méltó érdeklődése mellett.

A közgyűlést, — melynek színhelye a város házában nagy tanácssterme volt, — 10 óra után nyitotta meg az egylet elnöke: Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester, örömmel jelezte ki, hogy e szép célú egyesület már 5-ik évi közgyűlést tarthatja meg s miután a jelenvolt és képviselt részvényesek

A „DEBRECZENI” TÁRCZAJA.

REJTELMEK.

— Regény. —

Írta: SZALATNAY LÁSZLÓ. 50

XI

Az éj borzalmai.

Zsolnai Sándor és Lengyel László szerencsésen elérték a Nagy-Kunságot, s megtalálva barátjokat, — ki vendégszeretetét ajánlta fel, — ennél meghuzódtak, s mint cselédek szerepeltek.

A tanyán levő egy-két becsületes szolga tudta csak kilitüket.

Innét adtak hirt Kőfalura.

A kőfalusiak örömmel vették a hirt, hogy kedveseik mentve vannak, legalább egy időre.

János nem tudta megállani, hogy fel ne keresse őket, — különösen akkor, midőn Czarnewszkiné néhány napi betegség után — minden orvoslás daczára meghalt.

Hidég novemberi idő volt már, midőn az öreg megindult a két ifjút felkeresni, még pedig azzal a határozattal, hogy most Kőfalura vezesse őket s okkal-móddal hátha menekülni fognak, de Anna sem maradt ott általánosan magában, miután anyai barátinját, Czarnewszkinét elveszté.

A barátságos kun tanyán a két ifju sok időt töltött, s a tél beálltával ők is kezűket gondolkodni a haza téréstől, báró tudták a kezükbe került lapokból, a szállongó hírekéből, hogy a volt honvédek ellen irtó háborút tart a győztes osztrák, s kímélet nélkül itélik az elfogottakat, halál s több évi börtönrre, vagy sorozták rangkülömbőség nélkül a császári csapatokba.

száma alapján a határozathozatali képesség megállapítva lett, — a jegyzőkönyv vezetésére fölkéri V a d o n Sándor ügyvédet, mint egy-letti jogtanácsost, a jegyzőkönyv hitelesítésével pedig Szabó Sámuel és Ipolyi Lipót részvényeseit és megbízva, a közgyűlést megnyitottnak nyilváníti és kéri az igazgatóság mult évi jelentésének felolvasását.

Zádor Lajos vezérigazgató az általa kellő szakértelemmel s igen tapintatosan összeállított évi jelentést felolvassa: legelőször is azon örvendetes körülményt említi fel, hogy városunk lakosai körében az egylet iránti érdeklődés folytonosan fokozódik, mint a melynek önzetlen működése a valódi takarékoságot terjeszti s a lakosságot olcsó hitelnyújtás által az anyagi romlásától megemti.

Erelves hangon bírálja a szédelő hitelszövetkezetek ügyét s megnyugtatólag említi, hogy az ilyes szövetkezeteknek városunk lakói közzül nem sikerült lépre csalni senkit.

Az évi mérleg egyébiránt a következő állapotot tünteti fel:

V a g y o n : Pénztár készlet 316.56. — Felszerelvények 775.72. — Alapítási költségek 356.32. — Kötelezvények értéke 266.992. — Folyó számlán elhelyezve 11.042.48. — Ö s s z e s e n : 279.483.08. — T e h e r : 1884. törzsbetét összege 119.456.60. 1884 beiratási díj 2940 bt. 588. — 1884 haszoneredmény 7583.17. együtt 27.627.77. 1885. törzsbetét összege 68.790.20. 1885 beiratási díj 2221 bt. 444.20. 1885 haszoneredmény 2675.04. együtt: 71.909.44. 1886 törzsbetét összege 44.421.20. 1886 beiratási díj 2157 bt. 431.40. 1886 haszoneredmény 649.46 együtt 45.502.06. 1887 törzsbetét összege 17.816. — 1887 beiratási díj 1752 bt. 350.40. — együtt: 18.166.40 összesen: 263.205.67. Előre fizetett kamatok levonása 1874.57. Hátralékos kamatok levonása 73.07. — összesen: 1801.50. Megemmisített 1884 könyv. után fel nem vett 3.50. Megemmisített 1885 könyv. után fel nem vett 9.40. Megemmisített 1887 könyv. után fel nem vett 8.70. Megemmisített 1887 könyv. után fel nem vett 2.70. Veszteségi alap 20. — Tisztv. nyugdíjalap 90.90. Nyereség 14 340 71. — összesen: 279.483.08. Ny e r e m e n y t e l e o s z t á s : Igazgatósági rendelkezésre 10% az alapszabály 26 §. szerint 1411.07. Szorgalom díjakra 230.57. 1884-ik évtársulat haszoneredménye 6598.62. 1885-ik évtársulat haszoneredménye 3565.23. 1886-ik évtársulat haszoneredménye 1998.47. 1887-ik évtársulat haszoneredménye 532.09. Tisztv. nyugdíj alap kamata 5.23. — összesen: 14.340.71.*

A kötelezvény állomány volt 1887. decz. 31-én 834 darab 266,992 ft értékben; melyből 399 darab kezesség mellett 146,311 fttal, 341 darab négy ötöd részben 46,071 fttal, 26 darab záloggal 14,160 fttal, 68 darab jelzáloggal 60,450 fttal, van biztosítva, illetőleg elhelyezve van az egylet tagjainál.

Az év folyamán tartatott 12 kötvény-hosszabbítási ülés, melyben 2672 darab kötelezvény lett meghosszabbítva 756,415 forint értékben.

Kölcsönök 7 igazgatósági ülésben 54 egyéneknek 62,685 forinttal; 35 bíráló bizottsági ülésben pedig 206 egyéneknek 68,030 fttal lett megszavazva.

Az egylet belhivatalnokainak; a könyvelőnek és p nztárnoknak évi fizetése 900—900 fttalban lettek megállapítva s ezen felül 230

*) Ez adatokat a mult számaunkban közölték helyett kérjük szives tudomásul venni, Szerk.

Ez volt a büntetése a szabadságbarcban részvevőknek. Elég világosan szól erről a történelem.

A két menekült szívet nehéz kő nyomta, kivált midőn János megérkezve tudtára adta Lászlónak édes anyja halálát. — elhatározták, bármí történejk vélek, hazamenni.

Az öreg János ugyan biztatta őket: Hiszen már a német sem jár annyit!

— Aztán téns uram! — mondá Lászlónak, — Anna kisasszony sem fog megharagudni, ha haza megyünk, hol ugyan meg nem leli a német, ha ezer lelke esz is de meg az

öreg István is inkább darabokra vágatna magát, minthogy valaki megtudná tőle, hogy téns uramék haza kerültek, aztán Anna kisasszony sem maradhat magában, pedig ugyan ám a lelke, mint egy árva virág, mióta a jó nagyságos asszony meghalt.

László könyezett, — nem szégyenelte azt anyja emlékéért, kinek elhidegült ajkait még meg sem csókolhatta, rajongásig szerette ő a jó anyát, fájt, nagyon fájt szívének a veszteség.

— Hát menyasszonyról mit tudsz öreg? — kérde Sándor.

János kissé összehuzta homlokát s meglehetősen mogorván mondá:

— Hozzánk nem járt, nem volt ott egyszer sem, még a nagyságos asszony temetésén sem.

Sándornak meglehetősen rosszul esett e hir.

— Talán nem tudattatok?

— De igen, hanem...

— Mit, hanem?

— Nem jött el!

— Nem?! és miért?

Az öreg csak mormogott, de nem szólott.

— Szólj hát, — miért?

János mint egy elhatározva magát, mondá:

frt osztatik ki jutalmul ezek s a többi tisztsegek viselői közt.

Az igazgatói jelentés után Vadon Sándor ügyvéd s egyletti jogtanácsos által felolvasztatott a felügyelő bizottság jelentése, a mely az igazgatósági jelentéssel együtt egyhangulag helyeslőleg tudomásul vétetett s ugy az igazgatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak a szokásos felmentvény — a számadás további kötelezettsége alól, — megadatott s Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester elnök indítványára ugy az igazgatóságnak, s kivált annak élén álló Zádor Lajos vezér igazgatónak az ügy buzgó, és szakértelemmel párosult lelkes eljárásáért valamint a felügyelő bizottságnak köszönet és elismerés lett megszavazva.

Ezután kezdetét vette a fiksorsolt igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok helyére a választás; — a szavazatszedő bizottságba meglettek választva Göltl Nándor, Dr. Kocsás Gábor és Szűcs Kálmán.

A beadott szavazatok összeszámláltatván kitűnt, hogy a kisorsolt tagok mind megválasztattak vagyis újból tagjai lettek az igazgatóságnak: Szabó Miklós, Dr. Szántó Sámuel, Fráter Imre, Szikszay Lajos és Dr. Balkányi Miklós; s tagok lettek: Tóth Béla, Weinberger Lajos, Fábrián L. Mór, ifj. Kőhön Mór, Torjái Gábor, Csapó Ferenc.

A felügyelő bizottság tagjai lettek: Kövvy Lajos, Handtel Vilmos és Dalmay Kálmán; póttagok: Marton Imre, Szűcs Kálmán és Sthern Győző.

Az eredmény kihirdetése után Dr. Balkányi M indítványára az elnök Simonffy Imre kir. tanácsos polgármesternek, az egylet körül szerzett érdemeinek elismeréséül jegyzőkönyvi köszönet szavaztatván, déli 12 órakor az elnök lelkes eljenzésével a közgyűlés véget ért.

Esküdtszéki tárgyalás.

(Poyárn Dénes közzvaló contra Mikecz József.) Debreczen, febr. 20.

Ma tartatott meg a helybeli kir. törvényszék előtt Mikecz József nyiregizási lakosnak, az „Ebredjünk” cz. lap szerkesztőjének újabb sájtóperét, melyet a miatt indított ellene Poyárn Dénes kir. ügyész, mert az „Ebredjünk” cz. társadalmi hetilap 1887. évi szept. 11-én megjelent 36-ik számának „Minden megvaltozott” feliratu s Mikecz József szerkesztő által irt vezerzikkeben a következő passusok foglatatnak: 1. „Felsőbb törvényszéki bírának megvesztegethető” — továbbá pedig 2-szor azt állítja: „Pirulva bár, de be kell ismernünk, hogy bíránk között igen sokan találkoznak, kik szívesen elfogadják az ajándékokat és a mérleg ilyenkor arra billen, a mely oldalra a pöttek feltetett.”

Ezen állításokban a büntető törvénykönyv 258. §-ába ütköző s a 262-ik § szerint minősülő rágalmazás vétségét látta a kir. ügyész s megindította a sájtóügyi eljárást.

A bíróság következőleg alakult meg: Jelenffy Kornél elnök, — Ujhelyi András és Tóly István szavazó bírák, — Dr. Dicső Sándor jegyző.

A z e s k ü d t s z é k i k ö v e t k e z ő l e g a l a k u l t m e g : Szabó Kálmán, Szűcs János, Kertész János, Papp Lajos, Lipthay Sándor, Vadon Sándor, Boschetti János, Szalai János, Borbély Imre, Pálfi Gábor, Koncz Elek, Szikszay Lajos rendes, — Hajdu István és Hanke Emil póttagok.

— Én magam voltam nála s én magam birtam, s nekem magamnak mondá, hogy nem jön sem most, sem máskor.

— De miért?

Hát csak azért, ... megmondom hát...

— Megörültél, öreg?!

— Fanni menyasszonyom, ... nem szeret?!

— Nem ám, mert ő maga mondta, hogy nem akar a ténsuramról tudni, a miért honvédt lett, — s ezért nem jött el a temetésre sem.

Sándor szorolni érezte szívet, ekkor gondolt vissza az utolsó találkozásra, s ekkor tűnt fel, hogy Fanni mégis hideg volt ő hozza.

Szomorúan hájtá le fejét, s nehéz sohaj fakadt ki kebléből.

László vigasztalta:

Nem essék kétségbe barátom, ki tudja, mi ok lehetett Fanni elmaradására?!

János közbe szólt:

— Már tudom, hogy fájdalmas a ténsuramnak, a mit mondok, de úgy van, a hogy én állítom, s még azt is tudom, hogy az a Champion főhadnagy most sokszor fordul meg ott, mivel hogy mindég ezen a vidéken cirkál.

— Csak nem gondolod talán, hogy Fanni Champion miatt hidegült volna el?

— Minden megtörténhetik ténsuram!

Sándort e hir egészen felizgatta, most már semmi esetben nem maradt volna itt. Szerelmes szíve bár félt a bizonytalanságtól, mégis meggyőződni akart.

Megköszöntek szives gazdájuknak az eddigi jó indulatát s megindult a két ifju az öreg Jánossal Kőfalura felé.

El is érték céljukat szerencsésen. (Folyt. köv.)

A vadhatóságot Poyárn Dénes kir. ügyész képviseli, vádlott személyesen védi magát.

Az általános kérdésekre vádlott előadja, hogy 43 éves, foglalkozására nézve lapszerkesztő és lapkiadó, — sájtóvétségért már két ízben volt büntetve. Az incriminált cikkért a felelősséget elvállalja. Ezután a vádlevel felolvasztatik, — valamint vádlott kérelmére az incriminált cikk is egész terjedelmében felolvasztatott.

Vádlott felolvasztatni kért még egy nyomtatott nyilatkozatot, 1872-ből, melyben egy mohácsi örökösödési ügyben egy pécsi bíró megvesztegethetőséggel vádolnak, — de ezen nyilatkozat felolvaszásának a törvényszék nem adott helyet.

A bizonyítási eljárás ezzel befejezetven, következtek a vád — és vedbeszéd.

Poyárn Dénes közzvaló vádbeszédeben felemlíti, hogy vádlott a bíróság megvesztegethetőséggel vádolja minden ok nélkül s a nélkül, hogy bizonyítékot ok nélkül mellett felhozni. Mert az bizonyítékot nem kepezhet, hogy a perveztetett felek elkeseredésükben a bíró ellen kifakadnak. Vázolva a bírói kar helyzetét, felemlíti, hogy más pályán sokkal könnyebben megkereshető azon jövedelem, mely a bírói pályán elérhető; egyeb jutalma meg sincs, mint nyugodt öntudata és tiszta lelkiismerete, vádlott a bírónak éppen ezen legbecesebb kincsét támadta meg. A magyar bíróság száma 1823 főben van megállapítva, ily nagy szám mellett előfordulhat, hogy találkozik közöttük gyenge, kit a körülmenyek hatása elsodor, — de ez csak ritka kivétel s az egész bíróságot megvesztegethetőséggel vádolni nem lehet és nem szabad.

Vádlott gyanúsította a bírákat, hogy lapocskájá feltűntest keltsen, hogy a közönség csodálja a szerkesztő bátorságát, ki a feltűnés miatt kész volt rontani a bíróság tekintélyét. Mentális reservatióként azonban hozzáteszi, hogy „tiszttelet a kivetelekek.” Ez azonban nem menti ki a vádlottat, mert nem mondja meg, hogy kik a kivetelek, — a kik költömben is csak a kisebbséget kepezhetik, tehát vádlott a bíróság nagyobb részét vádolja. Pedig a bíró ellen, míg az ellenkező be nem bizonyított, kifogás nem tehető, mert ez anarchiára vezetne Igaz ugyan, hogy ma mindent megtámadnak, ma senmi sem szent, de ha a támadásokat a szabad vélemény iránti tisztelétől eltűrik is, a hajsza nek — kivált ha az a bíróság ellen irányul — gátat kell vetni. Vádlott panaszolt cikkével azt fejezi ki, hogy Magyarországon nincs igazság, nincs jogerzet, — itt csak a hatalom és pénz dönt. Keri vádlottat vetkesnek kimondani.

Mikecz József vádlott azzal védekezik, hogy nem lehet azt tagadni, hogy léteznek megvesztegethető bírák is, mert hát azok is emberek. De hiszen az inkriminált cikknek főnyelve nem az, hogy felsőbb törvényszéki bírának megvesztegethető, mert ez csak idézet. Egy Guttmán Armin nevű, vetkes bukas miatt elítélt zsidó ugyanis tanuk előtt hivatkozott arra, hogy a felsőbb bíróságok megvesztegethetők, szoló e nyilatkozatot idézte, hogy felhívja arra a figyelmet, hogy a társadalom testen előkődő zsidók ily nyilatkozatot nemek tenni. Őt tehát rossz akarat a cikk megírásánál nem vezette, sőt éppen a jó indulat vezérelte tollát, a mit akkor is tanúsított, midőn Guttmán Armin vádaskodásait visszautasította. — A mit véli állít, hogy bíránk között vannak megvesztegethetők, azt saját élettapasztalása után írta. Az illetékes helyen való felszólalás haszatalan lett volna, mert tavaly is megpróbálta, de még őt itélték el, holott az, a ki ellen felszólalt, most disznólopással van vádolva. Vádlott nemesez czióból írta az inkriminált cikket, a mit az bizonyít, hogy ha általánosságban akart volna szólni, akkor kivétel nem tett volna. Jó lelekkel állítja, hogy a mit tett, nem bűnös szándékból tette, hiszen ha a magyar bíróságot oly vaddal akarta volna itelni, az neki is, mint magyar embernek, fájt volna. Nem hiszi, hogy oly cikkeit, melyben rossz szándék nincs, elitélné az esküdtzések a család apát, ki saját keresményéből tartja fent családját, Felmentését keri.

Királyi ügyész a viszon válaszról lemondván, elnök summazva a vád és védelem sark-pontjait a következő 5 kérdést teszi fel az esküdtseknek:

1. Meg vannak-e arról győződve, hogy az incriminált cikknek vádlott a szerzője? 12 igen.

2. Foglatatik-e az incriminált cikk 1-ső passzusában rágalom? 9 igen 3 nem.

3. Foglatatik-e az incriminált cikk 2-ik passzusában rágalom? 5 igen, 7 nem.

4. Vetkes-e vádlott a 2-ik kérdésben feltett rágalmazásban? 6 igen, 6 nem.

5. Vetkes-e vádlott a 3-ik kérdésben feltett rágalmazásban? 5 igen, 7 nem.

A verdicet d e. 11 órakor hirdette ki V a d o n Sándor ügyvéd, a „Debreczeni Hiradó” felelős szerkesztője, mint az esküdtzések elnöke, s a felmentő verdicet következtében vádlott bíróláig is felmentetett a vád alól. Mikecz József a tárgyalás közben beadott semmisségi panaszát visszavonja, a kir. ügyész azonban az ítélet ellen semmisségi panaszt jelent be.

HELYI HIREK.

* A differitisz réme kísért ismét városunkban. Ezuttal azonban nem a kicsinyek között, kikre nézve közledeése halált jelent, de a felnötteket támadja meg. Több vagy kevesebb időre ezeknek is keserves napokat és

éjleket okoz. Megv

vendéggel Sz. A. ügy

neje is, tegnap ped

az ösmert kitűnő orv

ének torokbajában

differitist. I

séges kijelentünk,

hogy leveleket, közle

sat. 8—9 éves gyer

tó magánlakására

küldöket, hogy

a lapot illető

óra közt, a szer

küldjenek.

* Tárgyalmaz

az 1525—26-ki orsz

nelmi tanulmány fo

számra voltunk kem

is olvasóinktól szíves

* Színház. Szó

számu közönség előt

operette került színr

Czélia (Bettina) és

éneke és Róna s

évdemelnek dícséret

tulzása csapott át

tűzködték s jellemz

énekesek hoztak bel

dezés és kiállítás

nelküli volt, hogy

tak ez operettet színr

a dologhoz, vagy a

közönséget, hogy el

nekok felcipőben

68

éjleket okoz. Megösmékedtek a kellemetlen vendéggel Sz. A. ügyvéd és őt gondosan ápoló neje is, tegnap pedig dr. Pallai Miklós ur, az ösmert kitűnő orvos, lapunk f. szerkesztőjének torokbajában állapított meg nagymérvű difteritist. Ezt annyival inkább szükséges kijelentünk, mert sokszor történik, hogy leveleket, közleményeket, megfjitéseket sat. 8-9 éves gyermekek hoznak a szerkesztő magánlakására és így arra kériük a küldőket, hogy minden küldeményt a lapot illető ügyben déli 11-1 óra közt, a szerkesztői irodába küldjenek.

* Targyalmasz miatt a Pártközlemék az 1525-26-ki országgyűlésen című történelmi tanulmány folytatását lapunk holnapi számdra voltunk kénytelenek halasztani, miért is olvasóinktól szives elnézést kérünk.

* Színház. Szombaton este — közép-számú közönség előtt — az „Üdvöske” operette került színre, melyben csak a Margó Czélia (Bettina) és Haday (Pippó) szép éneke és Rónaszéki (Loran) komikuma érdemelnek dicséretet; Hegyesi (Rocco) most tulajdsba csapott át. A karok nagyon gyengén működtek s jellemző, hogy a karmestert az énekesek hozták bele a kellő tempóba. A rendezés és kiállítás oly primitív és lelemény-nelküli volt, hogy így minálunk még alig hozták ez operettet színre. A rendező vagy nem ért a dologhoz, vagy annyira kicsinyli a vidéki közönséget, hogy eltűri azt is, hogy a kardal-nokok felcipőben és lajk szárbán jelennek meg, s a kettő között kifehérik a trikó. Valentin (Frittelni) hangján az erőteltség jobban meglátszott, mint máskor, e mellett beszélő organumának éles sítása sem volt felette kellemes. — Grigolatis Preciosa mutatványai ezen este is meg-tették a szokott hatást. — Tegnap este — nagyszámú közönség előtt — Tóth Edének örökszép népszínművet: a „Faluros-sz” a tadtak, megfelelő jó előadásban. Leg-inkább Halmainé (Finur Rózi), kit igen rokonszenvesen, — tüntető tetszéssel fogadott a közönség s dalait többször megújrazták, — és Hadai (Göndör Sándor) továbbá Bekési Rózi (Feledi Boris) tüntek ki, — igen jók voltak még Védress (Feledi Gáspár) és Zilahy (Lajos), tisztességes sikert arattak Páspóki (Gonosz Pista) és Hegyesi, az egyik czi-gány. Megjegyezzük még, hogy az ilyen, darabokat, mint a „Falurosza”, mely minden rendező kritikáján felül áll, nem szabad úgy megcsokitani, mint tegnap tették. Cserebogár Jóska, a szőlőpásztor például meg se jelent a színpadon, csak a színlapon! Ugyan micsoda nagy ember tüntette el? — Grigolatis Preciosa a tegnapi utóljára lépett fel nálunk szép mutatványaival. — Sok társ emléket s szép összeg pénzt viz városunkból magával

A „Hitves.” Karczag Vilmosnak, a „Debr. Ellenőr” főmunkatársának drámája: „A hitves”, mely a nemzeti színházban már többször került színre, ma adatik nálunk először. A mint értesülünk, Révai Géza, hírlapíró gyűjtést indított meg ezüst serlegre, és koszorúra, mely emléktárgyak a mai előadás alkalmával fognak átnyújtani a szerzőnek. A „Hitves”-t holnap ismétlik.

* Némagyarosítás. Handtel Kálmán, debreczeni lakos, vezetéknevét — belügyminiszteri engedéllyel, H a v a s - r a változtatta át.

* Temetés. Bethlendi Endre temetése pénteken d. u. ment végbe Budapesten, hol a nemetvölgyi temetőben, a budai hegyek közt, helyezték el örök nyugalomra hamvait. A temetésre városunkból Budapestre utaztak: az elhunyt neje és aposa: Menyhárt János tanár, — továbbá a főiskola részéről Csiky Lajos és Dicsőfi József hittanszaki tanárok, kik a főiskola nevében koszorút tettek a ravatalra. Jelen voltak még a temetésen Keneszy B. és Fiók K. bpesti ref. főiskolai tanárok, — s az elhunyt felett Laky Dániel gimnáziumi tanár, s a lipót mezei tébolyda lelkesze, tartott megható gyászimát. Béke a korán elhunyt tanár hamvaira!

* A főiskola köréből. Theologiai és jogi akadémiai tanrend az 1887-88. iskolai év második felében. A) T a n á r o k a h i t t u d o m á n y i s z a k k a b a n. Menyhárt János, tan-tárgyai: Héber nyelv elemei, heti 3 óra. Be-vezetés az új szövegségbe, h. 3 ó. Ujszövetség magyarázat, h. 4 ó. Tóth Sámuel tanárgyai: Symbolika, h. 6 ó. Apologetika, h. 3 ó. Ba-logh Ferenc, tanárgyai: Egyháztörténelem II-ik korszak, h. 3 ó. IV-ik korszak, h. 3 ó. Dogmatörténelem, h. 3 ó. Magyar prot. egy-háztörténelem, h. 3 ó. Angol nyelv- és mon-dattan a) kezdőknek h. 2 ó.; b) kezdőknek és haladóknak (Byron „chiloni fogoly” fordí-tása) h. 2 ó. Csiky Lajos, tanárgyai: Keresz-tyén erkölcsten, h. 3 ó. Liturgia és euche-etika, h. 3 ó. Anyakönyvvezetés és lelkeszi hivatali kiadványozás, h. 3 ó. Gyakorlati bib-liamagyarázat és szónoki gyakorlatok, h. 2 ó. Dicsőfi József, tanárgyai: Ujszövetségi theo-logia, h. 3 ó. Mikeás, Aggeus és Malakiás magyarázata, h. 4 ó. Héber régiségtan, h. 2 ó. Hegyi beszéd héberül (héber syntaxis) (spec. coll.), h. 1 1/2 ó. B) J o g é s á l l a m t u d o m á n y i s z a k k a b a n. Buzás Pál, tanárgyai: Magyar kereskedelmi s váltó-jog, h. 6 ó. Ál-lamgazdaságtan (Pénzügytan) h. 4 ó. Nemzet-gazdaságtan különös része folytatva. (spec. coll.) h. 1 ó. Liszka Nándor, tanárgyai: Magyar közjog, h. 6 ó. Magyar alkotmány- és jogtör-

ténet, h. 4 ó. Parlamenti alkotmány (spec. coll.) h. 2 ó. Dr. Kovács Sándor, tanárgyai: Ró-mai jog (Pandekták), h. 8 ó. Egyházi jog, h. 4 ó. Dr. Karsa István, tanárgyai: Magyar magánjog, h. 5 ó. Peres és pérenkivál eljárás (beleértve a telekkönyv rendtartást), h. 5 ó. Dr. Bacsoni Lajos, tanárgyai: Európai jog-történet, h. 5 ó. Magyar állam statisztikája, tekintettel Ausztriára, h. 7 ó. Dr. Ozory Ist-ván, tanárgyai: Büntető jog, h. 5 ó. Köz-igazgatási jog, h. 5 ó. C) B ö l c s é s z e t i tudományokat előadó tanárok. Dr. Török Jó-zsef, tanárgyai: Közegészségtan, h. 2 ó. For-tyényszéki orvostan: h. 2 ó. Tóth Ferenc, tanárgyai: Jogbölcselet, h. 4 ó. Ujkori böl-cselettörténelem, h. 4 ó. Bölcsészeti erk. és izléstan, h. 3 ó. Oszterlamm Ernő tanárgyai: Általános nevelés és tanítástan, h. 3 ó. Német nyelv, h. 2 1/2 ó. Géresi Kálmán, tanárgyai: Diplomatika, h. 4 ó. Legújabbkori történelem, h. 4 ó. Somogyi Pál, tanítóképzési nyilv. rendes tanár tanárgya: Az anyanyelvtanítás módszertana, h. 1 ó. Orosz István tanítóké-pzési nyilv. rendes tanár, tanárgya: A föld-rajz és természettudományok tanításí módsze-re, h. 1 ó. Dr. Öreg János főgymn. oklev. tanár, tanárgya: Francia nyelv kezdőknek, h. 2 ó., haladóknak, h. 2 ó. Micsai Sándor énektanár, tanárgya: Egyházi és műnevelés heti 2 óra. — Az 1888-ik évre kitűzött pá-ly a k é r d é s e k a k ö v e t k e z ő k : 1) A H a t v a n i a l a p i t v á n y b ől a bibliai kritika köréből: „Hypothesis J. Wellhausenii cum de compositione hexateuchi, tum de re-structione historiae Abraeraum explicatur: jutalma 45 frt. Pályázókul kijelöltek: B á t o r i G á b o r 3. t h., B a r t o k J e n ő 2. t h., C s a n k y B e n j a m i n 2. t h.) 2) A K e r e s z t e s i D e - á k I - s ő a l a p i t v á n y, 1 - s ő k é r d é s e r e a z államtudományok köréből: „Kivántatik Mat-thius népességi elméletének tüzetes kifejtése és méltatása.” Jutalma 84 frt. 3) A K e r e s z t e s i - D e á k I - k a l a p i t v á n y 2 - i k k é r d é s e r e a m a t h e s i s k ö r é b ől: „Adassanak elő a közönségek vagy Brigz fele (10 alakú) loga-rithmusok kiszámításának (csupán csak) az elemi mathesis segítségével kifejezhető legne-vezetesebb és szokottabb módszerei kellő alkalmazással.” Jutalma 84 frt. 4) A P é c z e l y I V - i k a l a p i t v á n y a r a a z e g y h á z s z ó n o k - l a t t a n k ö r é b ől: „Elvi álláspontrol idő rendben vétesenek bírálat alá a magyar prot. írók ál-tal latin és magyar nyelven írt egyházköznok-lattani művek; mutattassék ki ezek egymás-utáni sorrendjében egy a rendszer, mint a behatott tárgyalás tekintetében való haladás valamint az egyes esetekben kimutatható ta-lán visszaesés is.” Jutalma 35 frt. 5) A V á - r a d i - S z a b ó a l a p i t v á n y a r a n e v e l e s t a n k ö r é b ől: „Mik lehetnek a nevelés kü-lönböző czéljai s miért kívánatos, hogy a nevelés vallásos és hazafias legyen.” Jutalma 50 frt. 6) A B u j o v s z k y G y u l a a l a p i t v á n y a r a : „Írassék egy óda, mely Kiszfaludy Károlyt dicsőítse.” Jutalma 50 frt. 7) A S z i k s z a y D á n i e l a l a p i t v á n y a r a : „Kivántatik egy vidám hangulatú költemény Anakreon modorában.” Jutalma 37 frt. 8) A K a z i n c z y a l a p i t v á n y a r a a d e b r e c z e n i c a s i n o v a l a s z t m á n y a a k ö v e t k e z - ő k é r d e s t t ű z t e k i : a) J e l l e m z e s s e n e k K a - z i n c z y F e r e n c z e k k ű l ö n ö s e n é i r o d a l m i v i t á i. A m ű t e r j e d e l m e 5 - 6 f v. A f o r r á s a k m e g j e l - l e n d ö k J u t a l m a a z i g e n y e k e t k e l l e g k i e l - g i t ő l o g j o b b m ű n e k 15 d r b. 10 f r a n k o s a r a n y , a h o z z a l e g k ö z e l e b b á l l ó e d i g 6 d r b. 10 f r a n k o s a r a n y . b) K e s z i t t e s s e k e g y b a l l a d a , m e l y e k t á r g y a a m a g y a r t o r t e n e l e m b ől v a g y m o d a k ö r b ől v e n d ő . J u t a l m a a l e g j o b b m ű n e k 8 d r b. 10 f r a n k o s a r a n y , a z u t á n a k ö v e t k e z - ő k 4 d r b. 10 f r a n k o s a r a n y . M i n d e z e n p á l y a k é - r d e s e k r e c s u p á n f ő i s k o l a i t a n u l ó i f i a k p á l y a z h a t - n a k . P á l y a z a t i h a t á r i d ő a S z i k s z a y a l a p i t v á n - y a : 1888. nov. 1.; a Kazinczy pályakérdésekre: 1888. decz. 1.; a többiekre pedig 1888. decz. 15. esti 6 óra. A pályamunkák tisztán olvashatólag, idegen kézzel leírva bekötve vagy fűzve, lapszámozva, a források megjelölve, a szerző nevét rejtő jellegű levél csatolása mel-let — ugyanazon jellegű a pályamúra is rá-veztetve — szeniori hivatalba nyújtandók be. * P o p e s c u c o n t r a J a k o b o v i c s . P o y n a r D é n e s d e b r e c z e n i k i r . ű g y é s z m i n t k ö z v a d l ó a n n a k i d e j e n a d e b r e c z e n i s a j t ó b i r o s á g e l ő t t v á d a t e m l t P o p e s c u M i h á l y m . l a z u r i k ö r - j e g y z ő k é p v e i s e l t e b e n a N a g y v a r a d o n m e g j e - l e n t „Közjogi Ellenek” című lap 69-ik szá-mában közlé tett egy cikk miatt Jakobovits Mór nagyváradi lakos ellen, melyben a debre-czeni sajtóbírósg már egyszer ítél. A közbe-vevett semmisségi panasz folytán azonban a kir. Curia az eljárást megsemmisítvén: az aradi kir. törvényszéket delegálta a sajtóügyi tár-gyalás újabb leendő megtartására. Ez úgy-ben a tárgyalást április 19 én tartják meg. * U j t e m p l o m , u j ó r a . A c z e g l é d - u t e z a i u j r e f . t e m p l o m ó r á j a e l k é s z ű l v é n , a z a k ö z - h a s z n á l a t n a k a d a t a d o t t . * U j a d a k o z á s o k . A h e l y e l i c z e g l é d u t e z a i e v . r e f . u j t e m p l o m f e l s z e r e l e s e r e i l - l e t v e a z ú l o z é s z e k e k k ö l t s e g e i n e k f e d e z e s e r e m á r e l ő b b g á n l o t t a d a k o z á s a i k a t a z e g y h á z a d é p e n t á r b a b e f i z e t t e k a k ö v e t k e z ő k : I g l ó d i A n d r á s o l a j t ó t 19. sz. a. 2 frt. Szabó Ben-jámín czepléd-utca 111. sz. a. 2 frt. Jobbágy Dániel czepléd-utca 111. sz. a. 40 kr. Szabó Kálmán piacz-utca 1712. sz. a. 25 frt. Koncz Elek hatvan-utca 1444. sz. a. 2 frt. Fő-rián János hatvan-utca 1375. sz. a. 1 frt. és Dávid Mihály tanító csapó-utca 684. sz. a. 50 kr. E jótékonyágokért a nemesszivi adakozók addig is, míg ez iránt az egyházi közgyűlésnek jelentés tételhetnek, fogadják hálás köszönetem nyilvánítását. Debreczen,

1888. február 17-én. Szűcs István, egyházi főgondnok.

* A debreczeni felolvasó kör f. hó 22. tartandó estélyén Karczag Vilmos ur olvassa fel „Delibab” című 1 felolvasós vigiátékát. Jegyek Gölti N. ur gyógyszerárban kaphatók. Dr. Kenézy.

* Ingatlanok forgalma. a debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál folyó évi február 11-18-ig: Kulesár Imre veszi Némethi Zsófia Sallai Jánosné házát és ondódi szántó földje fele részét 1000 frtért. Oláh András és neje Költő Juliánna veszik Szöllősi Bálintné Debreczeni Zsófia házát 1700 frtért. Jánki István és neje Burai Zsuzsanna veszik Kis Ferencz és neje Szász Juliánna ujosztású szántó földét 42 frt. 26 krért. Némethi Ist-ván és neje Jánki Juliánna veszik Nagy Sán-dorné Jánki Sára ház, ondódi és ujosztású földje öt illett felét 675 frtért. Sarkadi An-drás és neje Kovács Zsuzsanna veszik Né-methi István és neje Jánki Juliánna ondódi szántó földét 300 frtért. Takács Sándor és neje Burai Sára veszi Jóna István és neje Ori Mária házát ondódi szántó földével 1200 frtért. Pásti Balint és neje Pongor Sára ve-szik Parti József és társai házát ondódi szántó földje 1/4 részét 1575 frtért. Both Esz-ter Balogh Ferencz né veszi Both Mária Hegedűs Jánosné háza és uj földje öt illett részét 450 frtért. Pósalaki Juliánna Csontos Gáborné veszi férje Csontos Gábor háza, uj osztású szántó földje és halápi 2 boglyás ka-szállója illetőségét ajándékozás czímen 300 frt értékben. özv. Debreczeni Józsefné Szakál Zsa-zsanna veszi Turi István és neje Nagy Er-zsebet házát 420 frtért. Gölti Nándor és neje Mózer Mária veszik a debreczeni ágost. hitv. leányegyház házat 10,000 frtért. Papp Gizella veszi Sütő Juliánna és társai házát 2000 frtért.

* Adakozások a nőegyleti árvaház ja-vára. A helybeli jótékony nőegylet buzgó s nemesen működő választmánya, miként az elő-ző években is tette: a közelebb mult őszszel szintén elhatározta, hogy nagy gondnal s ál-dozattal fenntartott árvaháza szükségleteinek fedezhetése czéljából ismét felemeli kerő szá-vát e nemes város áldozatkész közönségéhez; felkeresteti küldöttei által a jó szívű ember-barátokat saját tűzhelyeiken — kegyes adományaikat átvele czéljából A szép, de min-denestire fáradságos feladatra most is vállal-koztak egyes buzgó választmányi tagok, kik nem riadva vissza a munka fáradsót voltától — lelkesedéssel, kitartással s tekintve a jelen nehez viszonyokat — szép eredménnyel fe-jezték be, s illetve folytatták a segélygyűjtés nagy munkáját. — Legyen érte az igen tisz-telt urnóknak méltó elismerés és szives kö-zönség! A teljes eredményt még ma sem áll áll ugyan időmódban a nagy közönséggel meg-ismertetni, miután a gyűjtések — közbejött akadályok miatt — néhány utcán mindedig nem fejeztethettek be; azonban a már hozzá-m beadott összegekről ime az alább megkezdett kimutatásban van szerencsém elszámolni, nem mulaszthatván el, hogy már ez alkalommal is őszinte köszönetemet ne nyilvánítsam egy-le-tünk nevében a nemes szívű adakozóknak. Debreczen, 1888 febr. 20. György Elek nőegylet p. (Első közlemény) Haus-ner Lajosné és Kapros Gáborné urnók gyűjtése czepléd ut-czán: Kardos László és a Debreczeni Tak-árékpénztár 5-5 frtot. Fleischmann Mór, Erber Vilmos G-B. Katz Mihályné, Erdődi Lilla, Dr. Sz. Szabó Józsefné, Sarvári Ferencz, özv. Csorba Lajosné, Abraham Lászlóné, Kovács B. Gyuláné, Holänder Gyuláné, ifj. Rickl Antalné, Keresztesi Mihályné, Veres Teréz Borváth Istvánné, Horváth Mihályné, Tratelli Aldorné és Lovassy Károlyné 2-2 frtot: Riumonó főgymnöksége, Kovácsay Jó-zsef, Ganozfky Lajos, Kolda Jánosné, Borossy Gyula, Fenyevessy Beláné, Weinberger Lajos, Grünberger Ignác, Szilágyi Imre, Lániczky Sándorné, Dr. Sárvány Gyuláné, Dóczy Ge-deonne, Czilészky Antalné, Kulesár Gáborné, Király Ferenczné, Darvassy Endréné, Rotsch-nek Emilné, özv. Rickl Antalné, Kapros Gá-borné Fried Károlyné, özv. Szabó Sándorné, Ring Maria, Dr. Legányi Gyuláné, Csifly Lászlóné, Balkányi Miklósné, Papp György, Edvi József, Sajó Györgyné, Szögyeny Mária, Papp Lászlóné, Németi Sándorné, Balla Bertalané, Gebauer Károlyné, Miskóczy István, Szabó Gölti Anna, Barcsay István, Vilmos Lajosné, Keki Istvánné, Gergely Antal, Tikos Im-réné és Csóka Józsefné 1-1 forintot; Hausner Lajosné 1 frt 09 krt, Szabó Lajos 60 krt, Székely János, Dusa József, Sielber-stein Farkasné, Balla Károlyné, Beber Károly, N. N. Vilmos Károly, Hutiray Beláné, Szath-máry Péter, Maróczy Jánosné, Vágner György, és egy nevtelen 50-50 krt, Steier Gyula, özv. Sipos Gyuláné, N. N. N. Kéczler Ferencz, Hanke Lajosné és Sonnenvirth Benjámin 40-40 kr. Gréh Mihály és Berényi Gáborné N. N. 30-30 krt, Valdmann, Kohn, Valaki, Nagy József, Erdéy Gyuláné, Med-gyaszay Lajos, Tatar Sándor, Tóbiás István, Kéméri Gábor és Korom Jánosné 20-20 krt, N. N. N. Fazekas Károly, Bikfalvy Pé-terné, Luczi Jánosné, Daku Istvánné, Vakos Sándorné és Möricz András 10-10 krt. ösz. 101 frt. Bosznay Károly 30 rft. parchettet, Droppa Emilné 2 darab kendőt, Mo'nár Lu-kács 3 darab téli kendőt, Szikszay Istvánné karton neműeket, özv. Szabó Lajosné egy kö-ből, Pinczés Mihály egy véka, Fürt Adolfné fél véka, Kálmán Józsefné egy véka és Nyi-las János fél véka kenyérnek való gabonát, Osváth Irméné 10 liter, Kovács Józsefné 3

liter és Otlík Eduárdné 4 liter babot; Mó-ricz Ferencz 2 kiló zsirt, N. N. fél véka és Szűcsné egy véka burgonyát.

* Köszönetnyilvánítás. Rokoinainak, kar-társainak; közeli és távoli ismerőseimnek s általában a résztvevő közönségnek köszönetem nyilvánítom, hogy kis hámj metemén megjelenni szivesek voltak s fájdmunkát enyhíteni igyekeztek. Péntek Ferencz, nóm nevében is.

* Helyreigazítás. A függetlenségi párt által f. február hó 11-én, tartott táncvigalom alkalmával befolyt összesen 646 frt; — Az összes kiadás 198 frt 38 kr; és így a tiszta jövedelem 447 frt 62 kr, mely a f. hó 18-ki szombati számban — pénztárnoki tévedésből — 547 frt 62 kr-ban tüntetett ki, mi ezenel helyre igazították.

* Nyilvános köszönet. Tek. Steinfeld Ig-nác ur 100 frttal a debreczeni kereskedelmi akadémia segélyző-egyletéből alapító tagul be-lépett. Fogadja ezen bőkezű és nemesszivi adományozásért e téren is hálás köszönetem azon szegény tanulóknak nevében, kiknek nyomorát adományozásával enyhíteni segített. Debreczen, 1888. febr. 20. Dr. S z a n t ó Sámuel, a segélyző-egylet elnöke.

* Köszönetnyilvánítás. A debreczeni ipar-egyesületi takaréks és hitelintézet tekintetes igazgatósága által, a Fröbel gyermekkert egy-let részére küldött öt forintot, hálás köszönet tel vette az elnökség.

Muzsák. — „Edith.” Beniczky Bajza Lenké-nek ily című 2 felvonásos drámája került színre február 18-án, a nemzeti színházban. A darab, mely regényből van drámává átdolgozva, közepes sikert aratott.

Közgazdaság. Gabnaárak. (Budapest terménytőzsde febr. 18.) Buza tavaszra 7.14-7.16 — Buza őszre 7.60-7.63 frt. — Tengeri 1888 máj. — júniusra 6.04-6.06 Zab tavaszra 5.49-5.50 frton. Káposz-tarepce augusztus — szeptemberre — — frton.

— Sertésvásár. A kőbányai sertéskeresek csarnok távirata, febr. 18. Az üzet szil. magy. ura-sági öregnehéz 51.—52.—frtíg magy. uraság. fiatal nehéz 52.—53.—frtíg, magy. uraság. fiatal közép 52.—53.—frtíg, magy. uras. fiatal könnyű 51.—51.50 frtíg, magy. uras. szedett nehéz 50.—51.—frtíg, magy. szedett közép 50.—51.—frtíg, magy. szedett könnyű 50.—51.—frtíg, romániai bakonyi átme-neti nehéz —.—frtíg, rom. bakonyi átme-neti közép —.—frtíg, romániai bakonyi átmeneti könnyű —.—frtíg, rom. átmeneti eredeti közép —.—frtíg szerb. átmeneti nehéz 49.—50 frtíg szerb. átmeneti közép 49.—50.—frtíg, szerb. átmeneti könnyű. 49.—50.—frt. hisz a vasutról má-zsálva —.—frtíg, hisz 1 éves élőszuly-ban —.—frtíg frtíg két éves élőszulyban (makkos) —.—frtíg, öreg makkos sertés élőszulyban, 4% levonással: —.—frt-ig. Az árak hialtal sertéseknel páronkint 45 kgl. 4% levonással métermázánkint ér-tendők. Romániai és szerbiai sertéseknel, melyek mint átmenetiek, adtakak el, a verőnek páronkint 4 forint aranyban vaim fejében meg-térítettik.

Sertéselővásár. Febr. 16-én volt készlet 76,339 — febr. 17-én érkezett 568 készállítatott 867. Maradt készletben febr. 17-én 76,040 drb.

Debr. Színház.

Holnap kedden, febr. 21-én másodsor adatik:

A HITVES.

Karczag Vilmos drámája.

Felelős szerkesztő Gáspár Imre Kiadó Kutasi Imre

A debreczeni ezukorgyár

felszámoló bizottsága tudomásul hozza, hogy részvényenkint 20 forint mint 5-ik részlet visszafizetését teljesít, s ezen összeg az illető részvény előmutatójának a gyári pénztárnál (termény és áruárakir telepén) f. é. márczius 1-től kezdve ki fog fizet-tetni.

A felszámoló bizottság.

SWADLO FERENCZ BUDAPEST.

Gyára:
VII. ker. utolsó erdő-sor
3. sz.

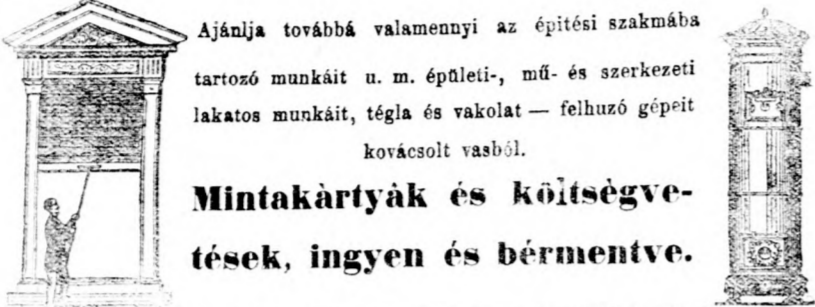
Ajánlja szabadalmazott, zajtalan, önmagukat felhúzó
zárredőnyeit

hullámzó acéltelvezőből; továbbá szabadalmazott Blaziek- és Brocka-féle fűtő és szel-
őztetőket

kályhák;

központi-fűtési berendezéseit.

Saját szabadalma szerint, egy vagy több helyiség számára; mely utóbbiak különösen új építmé-
nyeknél iskoláknál, kórházaknál, stb. szellőztetéssel, vagy szellőztetőt és nélkül, igen czél szerűen
alkalmazhatók.

Ajánlja továbbá valamennyi az építési szakmába
tartozó munkáit u. m. építési-, mű- és szerkezeti
lakatos munkáit, téglák és vakolat — felhúzó gépeit
kövacsolt vasból.

**Mintakártyák és költségve-
tések, ingyen és bérmentve.**

Minden hasonló készítmé-
nyekkel szemben előnyben kell
részesíteni ezen labdacsokat
mennyek minden ártalmas
anyagtól, a legnagyobb ered-
ményre felhívva az al-
eszt. szervek betegségeinél,
könnyen használatos és vertisz-
tító; egy gyógyszer sem ked-
vezőbb és a mellett egészen
ártatlanabb

székrekedéseket

eküzeni, a legtöbb betegségeknek a biztos forrását, a czukrázatok alakja miatt
meggyűlölt és szívesen veszik. — Ezen labdacsokok egy igen megtisztító bizo-
nyítványt nyert, udvari tanácsos Ptha tanártól lettek kiuntetve.

Egy doboz 15 labdacsokot tartalmazó 15 kr. Egy henger, mely 8 do-
bozt, tehát 120 labdacsokot tartalmaz, ára csak 1 f. o. é

OVÁS! Minden doboz, a melyen a czég: gyógszertár „zum heiligen
Leopold“ nem áll és a hátsó oldalán védjegyünk nem hordja,
egy hamisítvány, melynek megvételétől a közönég óvatk igen figyelni kell, hogy
ne egy rossz, semmi eredményt nem bír, de épséggel-
ártalmas készítményt kapjunk. Határozottan kell kérni:
Neustein-féle Erzsébet labdacsokokat; ezek a borítékon és
használati utasításon az itt látható aláírással el vannak
látva. — Főraktár: Bécsben Apotheke „zum heiligen Le-
opold“ des Neustein Ph., Belváros, Ecke der Planken und Spiegelgasse. Rak-
ár, Debreczenben Rothschnek V. Emil és Göttl Nándor urak gyógyszerárában.

MOSER S. Eszterházy herczeg volt uradalmi orvosa.

ELET-ELIXIR.

Egy filisztron át emereken és a természetben tett gyakorlati tanulmányozás után sike-
rült „Elet-elixir“-em-t összeállítani. Szantalan barátaim és betegeim, kiknek alkalmuk volt ELET-
elixir-em bemutatásos csodás hatásáról meggyőződni, felszólítottak, hogy lelkiismeretesen, sőt
vélhető következetesen az emberiség, ha kitűnő orvosi szeremet tőle megvonnám. Ez által ósztatón-
terve, de f. kép lelkiismeretem megnyugtatásul kötelességemnek tartom „Elet-elixir“-emet ezenel
a nyilvános forgalomnak annál is inkább átszolgáltatni, miután tiszta meggyőződésem, hogy ez által
az emberiségnek maradaadó emléket hagyok magam után.

„ELET-ELIXIREM“
már rövid használat után, a legmeglepetőbb, leghatásosabb és legjobb
sikert eredményezi; kitűnő jónak bizonyul általános egyongútónál, az
idegek elcsúszásánál, verszegénységénél, mell- és gyomor-fájdalmaknál,
hemorrhoidoknál, szorulás és májbajoknál, étvágy és álmatlanságnál.

Naponként használvá „Elet-elixir“-em mentő-szer minden beteg-
ség ellen; hamulatatos hatásával az elbőli természetes erőt ismét helyre
állítja, fellívonyozza az élet-szellemet, eleséti az eszméket, nyomatla-
nul eltávolítja az idegek rezgését, gyengíti a köszvény (podagra) fájdal-
mait és elhárítja ennek benyomulását a belső bélrészekbe, tisztítja a
gyomrot benyúlásodó nedvektől, melyek emésztési nehézséget, fejtájt
és gyomorérmélységet szünek, egyzóval: leküzdő a legtöbb betegségek-
nek biztos forrását. — Erőteljő a bélrögösöt a gyomorban, jökévre
és derékra ébreszt; elhárítja egy ora alatt az emésztéshetlenséget;
maggátolja a szív betegségeit; tisztítja a vért és gyógyít minden hideg
lelést már a harmadik dosznál.

„Elet-elixir“-em a legjobb szer gyengeség, sápadtság és görvé-
lyesség (Skropheln) ellen; egy kitűnő szer emésztési nehézségeknel,
hányásoknál, gyomorgörögés és gyomorfájdalmaknál.

Használati utasítás.

Általános elyongülésnél naponként három kávé kanállal vendő.
Az idegek elcsúszásánál és verszegénységénél reggel és este egy gyermek kanállal.
Mellbetegségeknel naponként három kávé kanállal.
Gyomorjádalmaknál naponként három gyermek kanállal.
Hemorroidoknál naponként két kanállal.
Májbajoknál és szorulásoknál naponként 3 kávé kanállal.
Étvágy- és alvás hiányosságánál este és reggel egy kávé kanállal.

!! Szervéd emberek !!

Csak egyetlenegyszer rendelétek meg
„Elet-elixir“-emet és győződjétek meg
ezen szer kitűnőségéről és előre is bizo-
nyítsák titeket, hogy „Elet-elixir“-em min-
den használat nélkülöheten lesz. Az ELET-
elixir csakis egyedül nálam kapható:
Budapest, V. gyár utca 37. sz.

MOSER S.

Eszterházy hg volt uradalmi orvosa.

Egy palack ára használati utasi-
tással 2 frt 50 kr o. é.

A szétküldés, az összeg előleges
beküldése vagy utánvétel mellett a
világ minden irányába pontosan eszkö-
zöltetik.

MELY CZIGARETTAPAPIR A LEGJOBB ?

Ezen minden czig r tázóra nézve nagyon fontos kérdés
már a kétségel-nebb módon bizonyult.

Nem ür s reklám, hanem elsőrendű tudományos személyisé-
gek által összhasonlított vegyelemzések alapján a forgalomban
előforduló jobb minőségű cigarettapapírok között a

„Les dernières Cartouches“

Braunstein Freres gyárától.

Paris, 65 Boulevard Exelmans,

mint jóval könnyebb és legjobb cigarettapapír elismertett.
Mivel ez már többi közt Dr. Pohl tanár által a bécsi vegytani
egyetemen, Dr. Liebermann tanár a budapesti állami vegy-
kísérleti állomás főnöke által megállapított 1887. júl. hóban.
Dr. Soyka Hygienia-tanár által a prágai ném. egyetemen
egészgűyi szempontból újabb összhasonlító vegyelemzést a
lehető legfőnyesebb eredményt koronázta, a mennyiben a „Les
dernières Cartouches“ cigarettapapír 28-74% a könnyebb és
hogy a dobányfűsthez 28-77% al kevesebb idegen akatrézt
tartalmaz, mint a többi vegyelemzett papír. — Valódi csak
az a papír, melynek ettiqetjé mellett rajzhoz hasonló és
Braunstein Freres czéget vi et.

A gyár cigarettapapírjainak és cigarettahüvelyjeinek
nagyban elára itasa vége t.

Braunstein Freres

saját czége alatt Bécsben, II. ker., Negerlegasse 3. sz. a. rak-
tárt nyitott, továbbá kapható minden nagyobb ilynemű cik-
ket árasító kereskedőknél.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE
KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA
Debreczenben, Főpiacz. Sz. Nagy Károly ház.
Ajánlja mag t mindenféle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére;
elvállal; tankönyveket, hirlapokat és folyóiratokat minden nyelven,
ét bor- és árlapokat; díszműveket
arany- ezüst és színnyomatban; a törvénykezéshez megkivántató

* ROVATOZOTT IVEKET; *
díszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjütá-
nyosabb árban eszközöltetnek.
A papír gyári árban számittatik.
HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő „DEBRECZEN“ cz. hirlapban legolcsóbban számítva közvéteszek.

DEBRECZENBEN, Főpiacz SZ. NAGY KÁROLY ház.

Debreczen, 1888. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

Halghen...
Egyes szám 5
A lap...
haz. — A szerkesztő...
mentve kiténdő.

Előzetes...
TELEGI...
OSÁTHY KÁROLY...
KUTASI IMRE...
nyomdájában a postai...
utján.

Thaly K...
— A képviselő

Vólnának, t...
védségre és ped...
tisztikarra vonat...
részt én, részín...
következő elvtárs...
fognak előadni;...
közül csak egynek...
jűk! Halljuk! a...
A honvédelv...
talában oly kitűn...
általános dicserete...
reszéről, a ki e...
tőmegben való g...
alkalmazásoknál...
figyelemmel kísé...
nincs ok, miután...
hetünk elégedve...
ban dicserettel...
nemes buzgalom...
gényesség beoktat...
karrá sokak nag...
kintetben, mint...
hadserég tisztjeir...
hazafias buzgalom...
Azonban a honvé...
egy az eddigiekn...
nyos körülményt...
figyelmébe. Meleg...
iránt, ahol csak...
tom el, hogy az...
közreműködésük...
leghelyesebb tap...
tőt szerzek a...
hírdetésára nézve...
S azt hisze...
forrásokból mer...
azok alapján azt...
a czéllövészetre...
sék a beoktatás...
jóvó európai há...
a tüzharcz fogja...
támadásokban mé...
t rohamok. A h...
a legénységnek...
idő fordítottik, s...
az osztrák hadser...
rades mozdulatok...
és mindenféle dis...
azonban kevés go...
ne a földolog. Szó...
lövészetre több id...
fordítani, a disz...
A ki ugyanis...
meg fogja enged...
regi ugynevezett...
járt és a ki meg...
tani, annak számu...
ruban keserűen id...
nélkül, hogy kisé...
gyalogságnak a cz...
ajánlom ez ezrev...
gyelmebe, mint ol...
lehetne a harczer...
A mi a tisz...
mindre kiterjes...
rültményt felem...
A honvéds...
tisztokra nevez...
lat tan kisse hos...
goit államnyu...
elnek és ki ügy...
sági stb elfoglalt...
ezen 35 napi foly...
mely kisse kiközk...
juk folyamából. E...
közülök sokan, a...
hogy leköszonhet...
tisztú rangjukról...
a honvédségnél...
talható hiányt a...
tekben. Azt hisze...
oly elemekből...
magasabb osztály...
műveltséggel biru...
korlatoknál elég...
gyakorlat. Ehhez...
nek ügyvédi irod...
stb. elfoglaltság...
gyakorlati idő, m...
családapák is, te...
ezért lepnek ki...
pedig az intézm...
tet hiányából.

Felhivom...
gyelmét a honvé...
nevezetesen azon...
eddigé, legaláb...
pest, aránylag k...
véd tisztikar az...
körülménynek fo...
matlanokká vált...
págyon alkalmas...
volt ily elhelyez...